

absztrakt

Az **Absztrakt** a Közgazdaság- és Regionális Tudományi

Kutatóközpont új rendszeres hírlevele, amely közérthető és olvasmányos formában tájékoztat a központ három intézetében zajló munkáról, eredményekről, nyilvános programokról, közgazdaságtanról, regionális tudományról és a kapcsolódó tudományterületekről. Célunk, hogy betekintést nyújtsunk munkánkba és közelebb hozzuk a tudományt a mindennapi élethez.

Esszék

Most és halálunk óráján

Fazekas Károly (tudományos főmunkatárs, KRTK KTI, MTA Emeritus kutatója) *Élet és Irodalom*, LXIV. évfolyam, 18. szám, 2020. április 30.

„A világ összeomlani látszik körülöttünk. Apokaliptikus képeket látunk a képernyőn, lakóhely-elhagyási korlátozások miatt kihalt városokat, koporsókat szállító katonai konvojokat, tömegsírok kiásására kirendelt elítélteket, túlterhelt kórházakat, hősiesen, gyakran végkimerülésig dolgozó orvosokat, ápolókat. Milliók veszítik el állásukat, tizezrek maradnak fedél és élelem nélkül. Mértékadó médiumok mértékadó tudósítói és glosszaírói a koronavírus elleni háború frontvonalából tudósítanak, és arra figyelmeztetnek bennünket, hogy a világ úgy, ahogy azt a korábbi évtizedekben megismertük, megszűnik létezni. Nem árt talán, ha kicsit hátrébb lépünk ettől a csatazajtól, és a mortalitási adatok alakulását nem az elmúlt és előttünk lévő napok, hanem az elmúlt és előttünk álló évtizedek perspektívájából vesszük szemügyre.” **Tovább**

KRTK Interjúk

Általában nagyon is érdekel, amit kutatok

Varga Júlia 2006-ban került a KTI-be, azelőtt 20 évig a Marx Károly Közgazdaságtudományi (Corvinus) Egyetemen tanított. Saját elmondása szerint nagyon szeretett tanítani, három éve hagyott fel vele. Közismertséget oktatás-gazdaságtani elemzéseivel, a legmodernebb módszerek alkalmazásával elért eredményeivel szerzett, azt azonban kevesen tudják, hogy friss diplomásként a Kossuth Kiadó közgazdasági szerkesztőségében segédlektorként dolgozott, és onnan került később a Felsőoktatási Pedagógiai Kutatóintézetbe, ahol az

akkoriban súlyosbodó osztályteremhiányra alapozott cikkével akarátán kívül politikai botrányt okozott.

Tovább

[Absztrakt < latin: abstract (elvont) < abs-, ab- (el; határozói előtag I.) + traho (húz, von)]

III. évfolyam 2. szám

2020. június 15.

Ennél jobb helyet nem lehetett volna nekem találni

Köllő János, egyike volt azoknak a kutatóknak, akik a 2000-es években megálmodták a KTI Adatbankját, és akik kitartó munkájának köszönhetően a hazai társadalomtudománynak ma már megtisztított, nemzetközi viszonylatban is egyedülálló adatbázisok állnak a rendelkezésére. 43 éve dolgozik kutatóként a KTI-ben, és több mint tíz éve az Adatbank szakmai vezetője. Az interjúban a tőle megszokott meggyőző erővel beszél a kapcsolt államigazgatási adatbázisban rejlő kutatási lehetőségekről, a KSH-val közösen üzemeltetett kutatószoba jelentőségéről, a járványügyi intézkedések gazdasági hatásainak megfigyelhetőségéről. Mindemellett mesél személyes karanténélményeiről, motivációjáról, Kemény István szociológushoz fűződő évtizedes szakmai barátságáról. **Tovább**

A csend ereje

Németh Krisztina, szociológus, a Regionális Kutatások Intézetének tudományos munkatársa, a Magyar Szociológiai Társaság Elnökségi tagja. Fiatal kora ellenére 2018-ban megjelent egy kötete, az **Életvilág értelmezések**, amelyben nemcsak interdiszciplináris szemléletéről és a különböző társtudományok elméleteiben való jártasságáról tesz tanúbizonyságot, de őszinteségéről és kutatói érzékenységéről is. Idén januárban Akadémiai Ifjúsági díjjal tüntettek ki *A múltba ragadva? Szegénység és marginalitás egy uradalmi faluban* című tanulmányáért. Ennek kapcsán beszélgetett vele Siposs Zoltán kutatói hivatástudatáról, a **terepmunka** és a kvalitatív kutatási módszerek kettősségének jelentőségéről, a kérdésfeltevés és nyelvhasználat fortélyairól és a csend intimitásáról. **Tovább**

Kutatások

A külföldi tulajdonú vállalatok és az import szerepe a hazai térségek exportjának diverzifikációjában

A sokféleség az élet minden területén hasznos, nem véletlenül állítja a mondás, „a változatosság gyönyörködtet”. A gazdasági életben a diverzifikáció elsősorban nem esztétikai jelentőségű, hatékonyságnövekedést, innovációt, a beláthatatlan véletlen elleni jobb felkészültséget eredményez. Egy adott régióban működő vállalatok meglévő termékportfóliójának kiszélesítéséhez új termelési tényezők bevonására is szükség lehet, amelyekre egyrészt az import, másrészt a betelepülő külföldi tulajdonú vállalatokkal való interakció kínálhatnak lehetőséget. A KTI hálózatkutatói csoportjának munkatársai, **Elekes Zoltán** és **Lengyel Balázs**, a *Közgazdasági Szemlében* megjelent tanulmányukban e két csatorna, a külföldi tulajdonú vállalatok és az import szerepét vizsgálják 75 hazai kistérség feldolgozóipari exportszerkezetének időbeli változásában 2000 és 2011 között. **Tovább**

A magyar nyugdíjrendszer középtávú feszültségei

A magyar népesség öregszik. A csecsemőhalandóság a nullához közelít, a születéskor várható élettartam folyamatosan emelkedik, ugyanakkor a teljes termékenységi arányszám jóval elmarad az állandó népességszámot biztosító 2,1 értéktől. Ehhez adódik még hozzá, hogy a 2008 után elinduló tömeges kivándorlásban részt vevők jóval fiatalabbak, mint az átlagéletkor. E folyamatok ismételten a nyugdíjrendszer megoldásra váró kérdéseire irányítják a figyelmet. **Simonovits András** (KTI) a *Közgazdasági Szemlében* foglalja össze középtávon a magyar nyugdíjrendszer három fő feszültségét: a nyugdíjolló szétnyílását az egymás utáni évjáratok között, az új évjáratok nyugdíjainak polarizálódását, valamint a nyugdíjkorhatár merevségének, illetve a Nők40 lazaságának ellentmondásosságát. **Tovább**

Államvezérelt globális vállalati terjeszkedés: a kínai offenzív versus a brazil defenzív stratégia

A külföldi tőkebefektetések sokrétűen járulnak hozzá egy ország fejlődéséhez. Ezek közül kiemelhetők az új természeti erőforrások által kínált lehetőségek, a hazai termékek exportjából keletkező devizabevétel vagy a technológiai fejlesztések hatására előálló hatékonyságnövekedés. Nem véletlen, hogy a feltörekvő országok jelentős kormányzati erőfeszítéseket tesznek, hogy ösztönözzék a nemzetközi piacra lépést. A „feltörekvő multik” felemelkedése elsősorban Ázsiában – korábban Dél-Koreában, Tajvanon és Szingapúrban, ma sokkal inkább Kínában és Indiában – figyelhető meg, de napjainkra e folyamat egyre több régióra terjed ki. **Ricz Judit** és **Szunomár Ágnes** (VGI) a *Köz-gazdaság* című folyóiratban a brazil és kínai esetet hasonlítja össze azzal a céllal, hogy a hasonló adottságokkal rendelkező feltörekvő országok számára tanulságokat fogalmazzanak meg. **Tovább**

Növekvő kínai jelenlét Kelet-Közép Európában

A transzregionális 17 + 1 együttműködés (*Cooperation between China and Central and Eastern European Countries, China-CEEC*) Kína és 17 kelet-közép-európai állam között jött létre. Célja a kelet-közép-európai régió és Kína kapcsolatának erősítése és a felek közötti kereskedelem bővítése. Ez az együttműködés Kína nagyívű geopolitikai tervének egyik eleme, amelyet sokáig „üres héjnak” tartottak. A mechanizmus működésének minden részterületre kiterjedő elemzése azonban egy összetettebb forgatókönyvet valószínűsít. A felek közötti kapcsolat folyamatosan bővül, kiterjed politikai, gazdasági és társadalmi területekre, miközben egyre több érdemi tevékenységet foglal magában. Ez derül ki **Szunomár Ágnes** (VGI) és másik kilenc kelet-közép-európai országból származó kutató összefogásával készült **jelentésből**, amelynek magyar összefoglalója a VGI blogon olvasható.

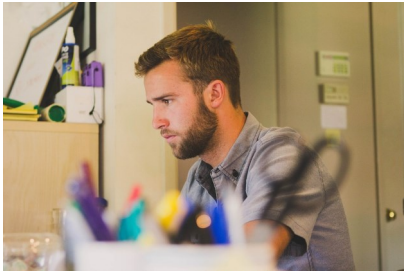
Tovább

Koronavírus – rovat

A koronavírus-járvánnyal kapcsolatos kutatások a KRTK mindegyik intézetében publikációk sokaságát indította el. Bár mindenki tisztában volt azzal a ténnyel, hogy az idő adott pontján létrejött blogbejegyzések az akkor elérhető ismeretek alapján íródtak, ily módon megállapításaik egy része efemer jellegű, felettük gyorsan eljárhat az idő, mégis fontos adalékként szolgálnak a járvány kezeléséről szóló későbbi kutatásokhoz.

Közgazdaság-tudományi Intézet

A KRTK intézetei közül **a KTI külön blogot indított** a témában született írások számára. Az itt közölt bejegyzések arról tanúskodnak, hogy a digitális korszakban a kutató számos eddig kevésbé használt csatornán keresztül juthat értékelhető ismeretekhez a gazdaságot ért sokkról. Megnő a jelentősége az internetes keresésekre vonatkozó Google Trends adatainak, az Euromomo mortalitási mutatóinak és nem utolsósorban a KRTK Adatbank adatállományának.

Mit árulnak el az internetes keresések? A vírus megjelenése óta nagyon sokan elvesztették a munkájukat, az idő előrehaladtával pedig egyre többen kerülnek létbizonytalanságba. A munkaerőpiaci kilátások bizonytalanává válása jól érzékelhető a hazai lakosság Google-keresési kulcsszavaiban. A keresőszavak térbeli eloszlása pedig arra hívja fel a figyelmet, hogy a szakpolitikai beavatkozások tervezése során a helyi munkaerőpiacok sajátosságait is figyelembe

kell venni (**Tóth Gergő–Czaller László–Elekes Zoltán: Mit árulnak el az internetes keresések a munkaerőpiaci kilátások területi megoszlásáról.**

Mekkorára nőhet a munkanélküliség? A járvány okozta munkanélküliség pontos mértéke a cikk írása idején nem ismert. A „munkanélküli-segélyre” vonatkozó Google-keresések alapján azonban meg lehet becsülni a regisztrált munkanélküliség növekedését a járvány időszakában. 2020 márciusának végén és áprilisának elején a „munkanélküli-segélyen” kívül számos más, a munkanélküliséggel kapcsolatos keresőszó esetében is nagy, legtöbbször a 2008–2010-es válságban mértnél is nagyobb növekedés figyelhető meg a Google Trends idősorokban (**Kónya István–Köllő János: Mekkorára nőhetett a munkanélküliség – Becslés internetes keresések alapján).**

Halálozási adatok békeidőben és járvány idején. Az Európai Unió által finanszírozott **Euromomo-program** honlapja hetente közli a kezdeményezésben részt vevő 24 európai ország többletmortalitási adataiból készült idősorokat. A többletmortalitás azt mutatja, hogy az adott csoportban a halálozások száma mennyivel tér el az elmúlt évek mortalitási adatai alapján számított trendvonal értékeitől. A többletmortalitási adatok elemzése realisabb képét ad a koronavírus-járvány közvetett és közvetlen hatásáról, mint a Covid-19 fertőzés következtében meghaltak számáról publikált WHO-

adatok (**Fazekas Károly: Számok, sorsok, prioritások).**

Kik dolgoznak a frontvonalban? A koronavírus reflektorfénybe hozta a frontvonalban dolgozókat, ők biztosítják az egészségügyi ellátás folytonosságát, járvány idején is házhoz szállítják a csomagot, kiszolgálják a boltokban és a gyógyszertárakban, vagy épp tüzet oltanak. De kik is ők pontosan, és mit tudunk róluk? Az kutatók a magyar lakosság 50 százalékát lefedő Kapcsolt Államigazgatási Paneladatbázist (Admin3-at) használják e csoportok összetételének elemzésére (**Adamecz-Völgyi Anna–Szabó-Morvai Ágnes: Kik dolgoznak a frontvonalban?**).

Gyaloglási távolságok gyógyszertárakhoz és üzletekhez. Vajon átlagosan mekkora távolságot kell megtenni Budapesten ahhoz, hogy élelmiszert vagy gyógyszert vegyünk? Ez a kutatás a KRTK Adatbank területi népességadatait, a CORINE (*Coordination of Information on the Environment*) adatbázis területhasználati térképet, az OpenStreetMap közösségi térképet és a Google Maps útvonaltervezőt használta a kérdés megválaszolásához. Az így létrehozott hőtérkép megmutatta, hogy Budapest középső

területein a legközelebbi patika vagy bolt szinte mindenholnan legfeljebb 5 perc sétával elérhető (**Bokányi Eszter–Juhász Sándor: Élelmiszerboltok és gyógyszertárak elérhetősége Budapesten).**

A magyar háztartások tartalékai. A koronavírus-járvány kiváltotta munkanélküliség sok háztartás esetében a jövedelem váratlan, nagymértékű csökkenését eredményezte és/vagy váratlan többletkiadásokat okozott. Egy ilyen helyzettel azok tudnak kiadásaik radikális csökkentése nélkül megbirkózni, akiknek vannak tartalékaik. A KSH háztartási költségvetési és életkörülmények (HKÉF) adatfelvétele hasznos információkat szolgáltat a minden pénztartalékot nélkülözők nagyságrendjéről. Ebből az adatfelvételtől

az derül ki, hogy a magyar lakosság 33 százaléka, több mint hárommillió ember él olyan háztartásban, amelynek egyáltalán nincsenek tartalékai (**Molnár György: A magyar háztartások tartalékai**).

Válságelméletek és a gyakorlat. Milyen makrogazdasági következményekkel járnak a karanténintézkedések, a határlezárások, a nemzetközi együttműködés akadályoztatottsága és a **tömeges** megbetegedések okozta kínálati sokkok? Mely szektorokban várható a GDP legnagyobb kiesése? A tanulmány a járvány első két hónapját követően mutatja be a válságkezelésre vonatkozó nemzetközi elméleteket, a válságkezelő politika szakaszait, a bankok szerepét, a költségvetési és monetáris intézkedések viszonyát, valamint négy ország – Kína, Szingapúr, Belgium és Ausztria – válaszlépéseit (**Soós Károly Attila: A koronavírus válság gazdasági hatásai, gazdaságpolitikai reagálások külföldön**).

Fotó forrása: *Magyar Narancs*

További írások olvashatók a blogon a **BCG oltás potenciális védelméről** a **táv munka-lehetőségek ágazati és területi megosztottságáról**, a **startupok helyzetéről**, a **digitális oktatás hozzáférhetőségéről** és **az 1918-as spanyolnátháról**, az internetes szolgáltatók **árazási gyakorlatáról**.

Regionális Kutatások Intézete

Az RKI **COVID-19 kutatások oldala** elsősorban a járványnak a régiókra és az egyes társadalmi csoportokra gyakorolt sajátos hatásait vizsgálja. Számos kutatást indítottak a járvány következményeinek a feltárására, némelyikhez kérdőíves válaszadókat keresnek. Amennyiben van három percünk, kitölthetjük a **környezeti hatásokról szóló kérdőívet**, ha egy kicsivel több időnk is van, akkor segítsük a **közösségi terek használatáról szóló felmérést** válaszainkkal.

Károsanyag-kibocsátás változása a közlekedésben. Mit tett a „Maradj otthon” kampány Budapest levegőjével? Mennyivel csökkent a szennyezettség a fővárosban pusztán annak következtében, hogy az emberek nem ültek autóba, hogy munkába, majd a nap végén onnan haza menjenek? Ez a gyors elemzés arra próbált meg választ adni, hogy a veszélyhelyzet kihirdetését követően milyen mértékben változott a személygépkocsi-forgalom által okozott közvetlen szennyezőanyag-kibocsátás. A veszélyhelyzet

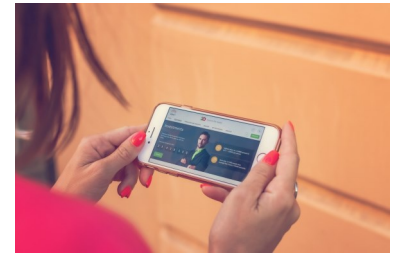
kihirdetése óta a budapestiek 14 millió személygépkocsival megtett kilométerrel, és 2400 tonna közlekedési szén-dioxid- és közel 3000 kilogramm szén-monoxid-kibocsátással tehermentesítették a fővárost (**Varjú Viktor–Farkas Orsolya–Farkas Jenő Zsolt–Vér Csaba: Közlekedési emisszió változásának néhány aspektusa a COVID-19 járvány következtében**).

Önkormányzati bevételkiesések. Milyen hatással van az önkormányzatok bevételeire a 2020. évi központi költségvetés járványhelyzet miatti módosítása, s milyen mértékben érinti ez az egyes településeket? Mit jelent a gépjárműadó – eddig a települési önkormányzatoknál maradó részének – elvonása, mit jelent a költségvetés számára az ingyenes közterületi parkolás, milyen hatást gyakorol az idegenforgalmi adó felfüggesztése? **(Kovács Sándor Zsolt:**

Önkormányzati bevételkiesések a járványhelyzetben)

Digitális pénzügyeink járvány idején. A koronavírus-járvány újabb lökést adhat az online banki termékek, a készpénzmentes fizetési lehetőségek elterjedésének, a digitalizáció szélesebb körű alkalmazásának, valamint az online pénzügyi szolgáltatások kiszélesedésének. A fő problémát Magyarországon egyre inkább nem a kínálati oldali szűkössége, hanem a keresletoldali korlátok, a jövedelmi helyzet, illetve a pénzügyi és digitális kompetencia alacsony szintje jelentik. Éppen ezért elengedhetetlen a szükséges képességek fejlesztése, a pénzügyi ismeretek és kultúra terjesztése, mert csak így várható jelentős előrelépés e téren. **(Kovács Sándor Zsolt: Digitalizálhatók-e az alapvető pénzügyek a járványhelyzet hatására?)**

A COVID-19 vírus okozta világjárvány nem egyformán érinti az egyes társadalmi csoportokat. A veszélyeknek való kitettség beazonosításához egy összetett mutatószám használható. Ennek változói alapvetően a veszélyeztetettség négy kiemelt területét különböztetik meg: a testi egészséget, a lelki egészséget, a társas kapcsolatokat, valamint a szubjektív jólétet. A veszélyeztetett csoportokba tartozó emberek általános profiljának és jellemző gondolkodásmódjának alaposabb feltárásával lényeges új ismeretekhez

juthatunk, amit elsősorban e csoportokkal kapcsolatban indokolt figyelembe venni. **(Grünhut Zoltán–Bodor Ákos: A fizikai (társadalmi) távolságtartástól a társadalmi szolidaritásig)**

A vírus magyarországi terjedésének modellezése. A tanulmány egy modellezési kísérleten keresztül több foratókönyvben mutatja be a koronavírus okozta fertőzések térbeli és időbeli terjedését. Az eredmények forrása a szerző által készített program, amelynek kialakításához a korábban fejlesztett – magyarországi lakónépesség jövőbeli vándormozgalmi folyamatainak modellezésére használt – program jelentette a kiindulópontot **(Lennert József: A SARS-CoV-2 vírus magyarországi területi terjedésének foratókönyvei – egy ágens alapú modellezési kísérlet).**

Egészségi veszélyeztetettség területi különbségei. A szerzők az egészségi állapot és az egészségügyi ellátórendszer területi különbségein keresztül értelmezik a koronavírus-járvány potenciális veszélyeit és egészségkockázatait. A gorselemzés a 2020. április közepén elérhető adatok alapján vizsgálja a magyar egészségügy területi egyenlőtlenségeit, és javaslatokat is tesz arra, hogy hogyan érvényesíthető az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosításában a térbeli igazságosság és a méltányosság elve. **(Kovács**

Sándor Zsolt–Uzzoli Annamária: Egészségkockázatok területi különbségei a koronavírus-járvánnyal összefüggésben Magyarországon)

Különbségek az államhatár-politikában. A koronavírus terjedése miatt le kellett zárni a határokat. Miként hatott a járvány az államhatár-politikára, hogyan reagált a helyzet változásaira az Európai Unió, mit és hogyan szabályoztak az egymással szomszédos országok, milyen lépéseket tett Magyarország? A gyors kormányzati döntések a felkészülés lehetőségének hiányában tömegeket hoztak szorult, esetenként veszélyes helyzetbe. A hosszú távú hatások még nem mérhetők fel, de az bizonyos, hogy a járványveszély a jövőben erősen befolyásolni fogja a tömeges, határokon átnyúló mozgást. **(Hajdú Zoltán–Rácz Szilárd: Államhatár-politikák az Európai Unióban és Magyarországon a globális COVID-19 vírusválság kezdeti időszakában)**

Világgazdasági Intézet

A VGI kutatói folyamatosan frissülő blogjukon követik nyomon az egyes országok járványkezelési gyakorlatát.

Svédország külön utakon. A svéd járványkezelés a többi európai országtól elsősorban az oktatásügy és az emberi szabadságjogok kezelése terén tért el: nem volt kötelező iskolabezárás, és nem vezettek be szükségállapotot. Ehelyett úgynevezett ajánlásokkal igyekeztek előírni, hogy mindenkinek kötelessége fékezni a járvány terjedését. A „vétkezőkkel” szemben azonban szankciókat nem vezettek be. Mit eredményezett a sajátos svéd modell? **(Somai Miklós: Koronavírus Svédországban – külön utakon?)**

Brazília és a COVID-19. Brazíliát viszonylag későn érte el a COVID-19, az **első igazolt esetet** „csak” 2020. február 25-én regisztrálták Sao Paulóban, az azóta eltelt közel három hónapban azonban aggasztó méreteket öltött a járvány. A legnagyobb dél-amerikai országban nap mint nap új rekordokat dönt a koronavírus terjedése **(Riczy Judit: Brazília és a COVID-19 – avagy megingatja-e a koronavírus járvány Bolsonaro elnöki pozícióját?)**.

Csehország túl a nehezén? Csehországban már április végén markáns vita alakult ki arról, hogy a korlátozó intézkedések enyhítése milyen gyorsasággal történjen meg. Úgy tűnt, a cseheknek hat hét alatt elégük lett a koronavírussal járó korlátozásokból, ezért a vírus terjedésétől függetlenül mindent megkívántak tenni azért, hogy az élet visszatérjen a korábban megszokott mederbe **(Túry Gábor: Csehország túl akar lenni a nehezén?)**.

Az Egyesült Államok és Kína kereskedelmi háborúja. A járvány sikeres kezelésére vonatkozó állítások szükségszerűen spekulatívak, de az egyértelműnek látszik, hogy Peking és Washington olyan lehetőségként tekint a vírusjárványra, amely során megerősítheti a globális erejéről kialakult képet. Mennyire lehet megbízni Kína és az Egyesült Államok által nyilvánosságra hozott adatokban? **(Peragovics Tamás: Amerikai járványkezelés és kínai maszkdiplomácia)**

Francia válságkezelés. Franciaországban a késlekedő, bizonytalankodó, néha kapkodó és ellentmondásos kormánypolitika miatt a koronavírus számos áldozatot követelt. Az országot több szempontból is felkészületlenül érte a járvány, annak ellenére, hogy januárban itt azonosították az első európai koronavírusos megbetegedéseket. Vajon milyen hatást gyakorol mindez a világ élvonalában álló ország gazdaságára? **(Somai Miklós: Koronavírus Franciaországban: válság, bizonytalankodás, viták)**

Koronavírus Németországban. Az állampolgárok, a munkahelyek és a vállalkozások védelme, illetve a társadalmi összetartás érdekében Németországban hatalmas intézkedéscsomagot fogadtak el. A *koronavédőpajzs* néven emlegetett gazdaságvédelmi akcióterv a német történelem valaha volt legnagyobb segélycsomagja, összege a német GDP 18–22 százalékát teszi ki (**Nagy Péter: [Koronavírus Németországban](#)**).

A blog további bejegyzései:

Szalavetz Andrea: [Búcsú egy közel százéves családi vállalatától](#)

Sass Magdolna: [Járvány sújtotta tőkeáramlások](#)

Szabó John: [Az USA gazdasági intervenciói a közelmúltból és jelenleg](#)

Somai Miklós: [Koronavírus az Egyesült Királyságban: intézkedések, korlátok, viták](#)

Kerényi Ádám: [Tudományos kutatás helyett válságkezelés a szerb miniszteri bársonyszékből](#)

Szijártó Norbert: [Az Európai Unió gazdasága és a koronavírus \(COVID-19\)](#)

Éltető Andrea: [Spanyolország karanténban](#)

Online szemináriumok

Péter Noémi (University of Groningen): [Reference points and information preferences: experimental evidence](#) (magyar nyelvű előadás)

2020. június 11.

A kutatók azt vizsgálták, hogy egy ismétlődő nyereménysorsolási kísérletben résztvevők milyen preferenciákkal éltek az eredmény megismerésére vonatkozóan, pontosabban, hogy a különálló sorsolási eredményeket egészben vagy részeiben, illetve hamarabb vagy késleltetve szeretnék megtudni. Azt is vizsgálták, hogy preferenciáikat hogyan befolyásolja a végkimenetel szubjektív megítélése, azaz, hogy nyereségként vagy veszteségként élik-e meg az eredményt.

[Szeminárium megtekintése](#)

Halpern László (KTI): [Termelékenység, innováció és külkereskedelem magyar vállalati adatok alapján](#)

2020. május 28.

Az innováció és a termelékenység közötti vállalati szintű kapcsolat elemzésekor az export mellett az importot is figyelembe kell venni. Az innováció pozitívan hat a termelékenységre, de ennek mértéke időben változott. Az innováció termelékenységre kifejtett becsült hatása 2010-ig nőtt, utána csökkent, és 2016-ra visszaesett a 2005. évi szintre. Ezt a hatást felerősítette az, hogy 2010 után folyamatosan és jelentősen csökkent az innovatív vállalatok aránya. **[Szeminárium megtekintése](#)**

Prinz Dániel (Harvard University): The Impact of Shutdown Policies on Unemployment During a Pandemic (magyar nyelvű előadás)

2020. május 21.

Prinz Dániel bostoni otthonából ismertette, a koronavírus amerikai terjedése kapcsán folytatott kutatásának eredményeit. Társaival azt vizsgálták, hogy a különböző kormányzati intézkedések, étterembezáras, tömegrendezvények betiltása, iskolabezáras stb. bejelentésének hatására időben és volumenben hogyan alakultak a munkanélküliségi segélyre vonatkozó Google keresések. A Google keresések előrejelző hatásáról szóló elméleteket beépítve ezek alapján megbecsülték, hogy mely intézkedések milyen mértékben hatnak a segélyek várható igénybevételére. Azt találták, hogy az iskolabezárasok pl. hasznos intézkedések, mert közvetlenül ettől nő számottevően a segélykérés, ugyanakkor hatékonyan csökkenti a vírus terjedését. **Szeminárium megtekintése**

Sajtószemle

Miért halnak meg ilyen sokan szívrohamban Magyarországon? – Uzzoli Annamária cikke a a Portfólió KRTK közös blogrovatában – portfolio.hu, 2020. június 12. **Tovább**

Mit hozott a gazdáknak a koronavírus — A KRTK és a Portfólió közös blogrovatában KTI Agrárgazdaságtan és vidékfejlesztés kutatócsoport tagjainak cikke – portfolio.hu, 2020. június 11. **Tovább**

Az oktatás minőségét a tanári munka határozza meg — Ambrus Balázs interjúja Hermann Zoltánnal a középiskolai oktatásról, a tehetség gondozásról, a családi háttér és az oktatás eredménye közötti kapcsolatról – Új Köznevelés, 76. évfolyam 5. szám, **Tovább**

China in Europe: All for One and One for All? — Szunomár Ágnes cikke a The Diplomat című folyóiratban jelent meg – The Diplomat, 2020. május 29. **Tovább**

A magyar egészségügy legnagyobb sikere: a koraszülöttek megmentése — A KTI Egészség és Társadalom Lendület-kutatócsoport új tanulmányáról szól Molnár Csaba cikke – Index.hu, 2020. május 25. **Tovább**

Kutatók vizsgálják a járvány hatásait — interjú Jóna Lászlóval a Győrre és környékére vonatkozó adatokról – kisalfold.hu, 2020. május 20. **Tovább**

Könyvismeretetés — Szalavetz Andrea ismerteti *Magasházi Anikó: Szingapúr globálisan behálózva – magyar kitekintéssel* című könyvét – Magyar Tudomány, 181. évf. 6. sz. **Tovább**

Programajánló

június 16. 11.00-12.00 – online, **UNCTAD „World Investment Report 2020” c. kiadványának bemutatója**, link igénylése: gaal.gyula@krtk.mta.hu

június 18. 14.00-16.00 – online, Nagy Dávid : **All aboard: The aggregate effects of port development**, a link igénylése: kti.titkarsag@krtk.mta.hu